

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی زاهدان

معاونت تحقیقات و فناوری

دستورالعمل نظارت بر طرح تحقیقاتی

تعریف نظارت بر طرح:

نظارت و ارزشیابی یکی از عوامل موثر بر افزایش دقت اجرای طرح های تحقیقاتی-فناورانه و ارتقای فعالیت های پژوهشی-فناورانه می باشد. یکی از راهکارهای عملی نمودن موضوع نظارت و ارزشیابی، استفاده از ناظر در طرحهای تحقیقاتی می باشد. به منظور پیشگیری و به حداقل رساندن بروز آسیبهای ناخواسته پژوهشی و جلوگیری از سوءاستفاده های احتمالی، نظارت علمی-اجرایی بر روند اجرای طرح های پژوهشی پس از بررسی و تایید اخلاقی آنها ضروری به نظر می رسد که مورد تاکید کمیته ملی اخلاق در پژوهش های زیست پزشکی نیز قرار دارد. به منظور نظام مندسازی نظارت علمی-اجرایی در پژوهش های علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان، این دستورالعمل لازم الاجرا می باشد.

اهداف:

- * بهبود و ارتقای کیفیت اجرای طرح های تحقیقاتی-فناورانه در دانشگاه
- * بهره گیری از توان علمی نیروهای متخصص و دارای تجربه در بهبود کیفیت فعالیت های محققان و فناوران
- * جاری نمودن موازین شرعی، حقوقی و اخلاقی در تمامی پژوهش های مصوب دانشگاه علوم پزشکی زاهدان
- * حفظ حقوق دانشگاه و شرکت کنندگان در طرح های پژوهشی
- * پیشگیری از اجرا و ادامه طرح های پژوهشی مغایر با اولویت ها و اهداف وزارت متبوع

شاخص ها و معیارهای انتخاب ناظر طرح های تحقیقاتی:

- * داشتن تخصص یا تجربه مرتبط با موضوع طرح مورد نظارت
- * دارا بودن حداقل ۵ سال سابقه کار پژوهشی-فناورانه
- * از نظر رتبه علمی بالاتر از مجری طرح و یا همتراز وی باشد.
- تبصره:** در موارد خاص در صورت پایین تر بودن رتبه دانشگاهی، فعالیت ها و سوابق پژوهشی-فناورانه بیشتری داشته باشد.
- * ناظر نباید خود مجری و یا از همکاران طرح یا از بستگان نزدیک آنها (فامیل درجه اول و یا دوم) باشد.
- * ناظر نباید به لحاظ قانونی منع همکاری با دانشگاه داشته باشد

*ناظر می تواند از سایر دانشگاه های مرتبط با حیطه کاری طرح باشد.

*ناظر طرح بر اساس معیارهای تعیین شده، در شورای پژوهشی که طرح در آن تصویب می شود انتخاب می شود.

*دوره نظارت و ارزشیابی توسط ناظر از تاریخ تصویب و شروع تا تاریخ اختتام طرح و تسویه حساب پژوهشی می باشد.

*هر طرح بسته به موضوع، اهداف و گستردگی کار می تواند بیش از یک ناظر علمی و متدی داشته باشد.

تبصره ۵: طرحهای تحقیقاتی مشترک می توانند از طرف هر یک از موسسات تحقیقاتی طرف اشتراک با توجه به مفاد تفاهم نامه فی مابین نسبت به تعیین یک نفر یا بیشتر ناظر اقدام کنند.

تعداد طرح مورد نظارت هر ناظر:

*هر محقق به طور همزمان می تواند ناظر ۵ طرح تحقیقاتی باشد.

شرح وظایف ناظر:

*نظارت بر حسن اجرا: تطابق اجرای طرح با مفاد پروپوزال مصوب (نحوه جمع آوری، ثبت اطلاعات، یادداشت برداری ها، مدیریت داده ها، بررسی رضایت آگاهانه افراد در مطالعه، مصاحبه با بیماران و همکاران با حفظ حقوق بیمار و محرمانه بودن اطلاعات) - اهداف، زمان اجراء، نحوه اجراء، اخلاق، هزینه کرد، بازدید از گزارش پیشرفت، گزارش نهایی ...)

*ارائه پیشنهادهای لازم اجرایی جهت افزایش بهبود کیفیت طرح به رییس شورای مربوطه (شورای تصویب طرح/پایان نامه)

*اعلام نظر در خصوص تطابق گزارش نهایی طرح بر اساس مستندات درج شده در آیین نامه تحقیقات و فناوری

*ناظر حق هیچ گونه مداخله در امور اجرایی طرح را ندارد و تنها می تواند موارد مشاهده شده را به صورت مکتوب به رییس شورای مربوطه (شورای تصویب طرح/پایان نامه) گزارش نماید.

*محرمانه نگه داشتن نتایج تحقیق، بررسی ها و رعایت اصول موازین اخلاقی در کل مراحل نظارت

*نظارت ناظر بر اجرای طرح به لحاظ اخلاقی، بخصوص در مورد طرح های مداخله ای در رعایت کدهای حفاظت از آزمودنی های انسانی، کامل و با استناد به مصوبات کمیته اخلاق صورت پذیرد.

تبصره ۵: ناظر موظف است گزارش مبسوط این گونه طرح ها را بر اساس نوع طرح جهت ارائه به کمیته اخلاق، به مدیر تحقیقات/ فناوری تسلیم نماید.

*بررسی گزارشات پیشرفت و نهایی ارائه شده توسط مجری و اظهار نظر به صورت محرمانه به رییس شورای مربوطه (شورای تصویب طرح/پایان نامه) با استناد به مفاد پروپوزال مصوب می باشد. (در واقع پرداخت بودجه پژوهشی به مجری/استاد راهنما منوط به ارایه گزارش پیشرفت کار و تایید آن توسط ناظر و ارائه به رییس شورای مربوطه (شورای تصویب طرح/پایان نامه) می باشد.

*ارائه گزارش اشکالات و خطاهای احتمالی عملکرد محقق/ محققین در حین اجرای طرح بر اساس مستندات به رییس شورای مربوطه (شورای تصویب طرح/پایان نامه) ارسال گردد.

حق الزحمه نظارت:

حق الزحمه نظارت بر طرح طبق مصوبات آیین نامه تحقیقات و فناوری و مطابق با ضوابط پرداخت مرحله ای هزینه طرحها می باشد. (۸۰٪ درصد در حین انجام طرح و ۲۰ درصد پس از خاتمه طرح و انجام تعهدات ناظر و با تایید نظارتها از رییس شورای مربوطه(شورای تصویب طرح/پایان نامه) قابل پرداخت خواهد بود)

*حق الزحمه نظارت بر اساس مبلغ مندرج در پروپوزال(با توجه به ضوابط آیین نامه تحقیقات و فناوری سال ۱۴۰۳-فصل سوم-بخش ۴-ماده ۲-شماره ۳) از طرف معاونت تحقیقات و فناوری مستقیماً به ناظر پرداخت می گردد.

وظایف مجریان در قبال ناظرین:

*ارائه گزارش پیشرفت طرح طبق برنامه زمانبندی و فرم های مربوطه

*تعامل مستمر و مفید با ناظر در مراحل مختلف طرح

حقوق مادی و معنوی:

*مسئولیت حل اختلاف و داوری فی مابین مجری و ناظر طرح بر عهده رییس شورای مربوطه(شورای تصویب طرح/پایان نامه) می باشد.

*مسئولیت حل اختلاف و داوری فی مابین مجری یا ناظر با رییس شورای مربوطه(شورای تصویب طرح/پایان نامه)بر عهده مدیر تحقیقات/فناوری خواهد بود.

*ابلاغ ناظر طرح/پایان نامه تحقیقاتی توسط رییس شورای مربوطه(شورای تصویب طرح/پایان نامه)صادر می شود.

*مسئولیت پایش فرایند نظارت با رییس شورای مربوطه(شورای تصویب طرح/پایان نامه)است و بنا به تشخیص می تواند نسبت به جایگزینی ناظر اقدام کند.

*واحد اجرایی طرح موظف است نسبت به شرایط و امکانات لازم جهت نظارت اقدام لازم مبذول دارند

*گواهی ناظر، بر اساس تعداد طرحهای مورد نظارت، از طرف مدیر تحقیقات/فناوری صادر می شود.